Opinie

Weg met de btw-korting en welkom pesticidentaks

Opinie

Dat de federale regering de btw op pesticiden nog verder wil verlagen van 12 naar 9 procent, vindt Heleen De Smet van Bond Beter Leefmilieu (BBL) een verkeerd signaal. “Wars van wat nodig is voor de bescherming van biodiversiteit en gezondheid, én lijnrecht tegen de eigen beloftes van de overheid”, schrijft ze in een opiniestuk.

3 APRIL 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 5 APRIL 2023 8:57

Lees meer over:
gewasbescherming
milieu
gezondheid

Pesticiden kennen een voordelig verlaagd btw-tarief van 12 procent. Gezien de hoge milieu- en gezondheidskosten was dit op zijn zachts gezegd opmerkelijk. Begrijpe wie begrijpen kan: nu wil men dit voordelig tarief nóg verder verlagen tot 9 procent. Een totaal verkeerd signaal, wars van wat nodig is voor de bescherming van biodiversiteit en gezondheid, én lijnrecht tegen de eigen beloftes van de overheid. Deze beloofde in het regeerakkoord een ‘ambitieus reductieplan voor pesticiden’. Met een verderzetting van de fiscale voorkeursbehandeling voor pesticiden zit de federale regering volledig op het foute spoor, en dient men dringend een U-bocht te nemen: weg met de btw-korting en welkom pesticidentaks.

Ambitieus reductiebeleid op de politieke radar

De impact van pesticiden op gezondheid en milieu is aanzienlijk. In het nationaal actieplan voor hormoonverstoorders lezen we dat we in België jaarlijks 4,4 miljard euro aan gezondheidskosten betalen door de gevolgen van hormoonverstoorders, het merendeel zou door blootstelling aan pesticiden zijn. Bovendien woont maar liefst 8,9 procent van de Belgische kinderen in een gebied met een hoog risico aan pesticidenverontreiniging. Hiermee staan we op plaats 4 van alle OESO-landen. Ook de potentiële gezondheidsrisico’s van pesticidengebruik voor landbouwers blijven in België steevast onderbelicht. Nochtans is bijvoorbeeld de ziekte van Parkinson al jaren erkend als beroepsziekte bij landbouwers in Italië en Frankrijk.

Minder pesticidengebruik staat al een tijdje op de agenda van verschillende overheden. De federale overheid beloofde in haar regeerakkoord werk te maken van een ambitieus reductieplan. Drie jaar later raakt het pesticidenbeleid van deze federale regering niet verder dan enkele moeizame stappen richting een evident exportverbod van verboden pesticiden. Drastisch minder pesticiden gebruiken is niet alleen noodzakelijk voor onze gezondheid en de biodiversiteit, het is ook onafwendbaar om de aankomende

Europese doelstellingen te halen. Momenteel wordt de Europese pesticidenwetgeving herzien. Dat de lat een pak hoger zal liggen, is duidelijk. Zo vraagt de Europese Farm-to Forkstrategie een halvering van het pesticidengebruik tegen 2030.

> **Het zou toch vanzelfsprekend moeten zijn dat de overheid haar eigen minimale milieuwetgeving naleeft**
>
> Heleen De Smet - BBL

België herhaaldelijk op de vingers getikt

Het pesticidenbeleid in België is laks. Dit jaar werd zowel de federale regering als de Vlaamse regering gedagvaard voor hun zwak pesticidenbeleid, en zelfs het Europese Hof van Justitie veroordeelde België omwille van schending van de Europese pesticidenwetgeving. Het zou toch vanzelfsprekend moeten zijn dat de overheid haar eigen minimale milieuwetgeving naleeft.
In het voorstel van het nationaal actieplan van pesticiden (dat al 3 maanden vertraging oploopt) geeft de federale regering aan dat de prijs belangrijk kan zijn om het gebruik van risicovolle pesticiden terug te dringen. De regering formuleert in dit plan de beperkte ambitie tot het opzetten van een haalbaarheidsstudie hierrond. De fiscale hervormingen zijn hét ideale moment om daad bij woord te voegen door de onterechte btw-korting te schrappen voor pesticiden en eindelijk werk te maken van een taks. Toch ligt momenteel nog steeds een verdere verlaging van het btw-tarief voor, wat de maatschappelijke kosten van deze risicovolle stoffen dus verder doorschuift naar de samenleving. Onbegrijpelijk.

Het roer helemaal om

Het kan ook anders. Denemarken voerde jaren geleden al een prijsverhoging in via een pesticidentaks, mét resultaat: het gebruik daalde met 16 procent. Gebruikers schakelden over van meer schadelijke producten naar minder schadelijke. Ook België zou zo'n stap in de goede richting kunnen zetten: de prijs van pesticiden linken aan hun risicoprofiel kan helpen om de aankoop van de meest risicovolle pesticiden te doen dalen. Dat stelt ook een studie over ecofiscaliteit (2022) in opdracht van - nota bene - minister van Financiën Vincent van Peteghem. We hebben dringend nood aan een fiscale context die landbouwers die meer duurzame keuzes willen maken, bevoordeelt.

Alle hoop is nu op de fiscale hervorming gevestigd. Hopelijk kiest de regering daar voor een verhoging van de btw en maakt ze ondertussen ook werk van die geplande haalbaarheidsstudie en concrete acties richting een verdergaande taks. Het voorbeeld uit Denemarken toont aan dat zo'n belasting effectief kan zijn. De beloftes zijn er, enkel een fundamentele koerswijziging valt nog te verantwoorden.

Met dit opiniestuk wil de auteur een bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat. De auteur schrijft in eigen naam en is verantwoordelijk voor de inhoud van de tekst.

De auteur

Heleen De Smet is beleidsmedewerker voeding en landbouw bij de milieuorganisatie Bond Beter Leefmilieu (BBL).

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada